

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ H
TỈNH HÀ GIANG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 35/2022/HS-ST
Ngày 23/11/2022

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ H, TỈNH HÀ GIANG**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Lê Thị Thanh Bình.

Các Hội thẩm nhân dân: 1. Ông Hứa Văn Chế
2. Bà Khuất Thị Thanh.

- Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Trọng Khánh - Thư ký viên của Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Hà Giang.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tỉnh Hà Giang tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Tiến Dũng - Kiểm sát viên.

Ngày 23/11/2022, tại nhà Văn hóa tổ 1, phường N, TP H, tỉnh Hà Giang, Toà án nhân dân thành phố Hà Giang xét xử công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số 33/2022/TLST-HS ngày 27/10/2022 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 33/2022/QĐXXST-HS ngày 04/11/2022; QĐ hoãn phiên tòa số: 01/2022/HSST-QĐ ngày 14/11/2022, đối với các bị cáo:

1. **LÝ VĂN D**; Tên gọi khác: Không; sinh ngày: 25/5/1994 tại: Huyện Bắc M, tỉnh Hà Giang; nơi cư trú: Thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ học vấn: 5/12; dân tộc: Dao; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông: Lý Văn K, con bà: Phàn Thị N; vợ: Phàn Thị S; con: Có một con sinh năm 2020; tiền án, tiền sự: Không; bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn Cấm đi khỏi nơi cư trú. Có mặt.

2. **GIÀNG SEO M**; Tên gọi khác: Không; sinh ngày: 20/5/1996 tại: Huyện Q, tỉnh Hà Giang; ĐKKHKT: Thôn N, xã N, TP. H, tỉnh Hà Giang; nơi cư trú: Thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ học vấn: 9/12; dân tộc: Mông; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông: Giàng Seo P, con bà: Vàng Thị G; vợ: Vàng Thị C; con: Có ba con lớn sinh năm 2014, nhỏ sinh năm 2020; tiền án, tiền sự: Không; bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn Cấm đi khỏi nơi cư trú. Có mặt.

- Những người tham gia tố tụng:

+ Người bào chữa cho các bị cáo: Bà Nguyễn Thị Thanh T, Luật sư thuộc Văn phòng Luật sư Phạm Thị L cùng cộng sự; địa chỉ: Phường M, TP H, tỉnh Hà Giang, có mặt.

+ Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Giàng Seo H; sinh năm 1992, nghề nghiệp: Lao động tự do; vắng mặt
2. Ông Lý Văn K; sinh năm 1963, nghề nghiệp: Lao động tự do; có mặt
3. Chị Phàn Thị S, sinh năm 1990, nghề nghiệp: Lao động tự do; có mặt
4. Ông Lý Văn T, sinh năm 1966, nghề nghiệp: Bí thư Chi bộ thôn; vắng mặt

Cùng cư trú tại: Thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Vào khoảng thời gian từ 13 giờ đến 16 giờ 30 phút ngày 31/7/2022, Lý Văn Dền và Giàng Seo M đã thực hiện hành vi săn bắt 02 (hai) cá thể Cu li nhỏ (*Loài Cu li nhỏ có tên trong phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ*) tại khu rừng lô 22, khoảnh 11A, tiểu khu 170C thuộc thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang. Sau khi bắt được 02 (hai) cá thể cu li nhỏ Lý Văn D và Giàng Seo M đã bàn với nhau mang đi bán. Khi Lý Văn D đang bán 02 (hai) cá thể cu li nhỏ tại tổ 01 phường N, thành phố H, tỉnh Hà Giang thì bị Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang phát hiện và bắt quả tang.

Quá trình điều tra và tại phiên tòa các bị cáo khai nhận:

- Bị cáo Lý Văn D khai: Khoảng 13 giờ ngày 31/7/2022, bị cáo mang theo 01 chiếc túi bằng vải bạt, 01 con dao quắm và điều khiển xe mô tô của mình nhãn hiệu Honda Blade, BKS: 23B1- 416.86, đi từ nhà đến nhà Giàng Seo M ở cùng thôn với mục đích rủ Minh đi tìm bắt ong rừng, M đồng ý và mang theo 01 chiếc túi bằng vải bạt, 01 con dao quắm. Bị cáo điều khiển xe mô tô chở M đến khu vực Km 11, quốc lộ 4C thì dừng lại và để xe mô tô tại lề đường, cả hai đi bộ lên khu rừng thuộc thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang mục đích vào rừng tìm ong. Đi được khoảng 100m, bị cáo nhìn thấy trên cây keo có 02 con vật nhỏ đang bám vào cành cây keo, cách mặt đất khoảng 4m. bị cáo gọi Minh “*Minh ơi có thấy con gì ở đây, trên cây này*”, M chạy đến nhìn và nói “*Không biết là con gì*”, bị cáo hỏi “*Hai con đấy không biết là con gì cứ bắt nhĩ*”, M nói “*Bắt thì bắt thôi*”. Bị cáo đứng dưới gốc cây dùng 02 tay để đẩy thân cây khiến cây keo rung lắc, khoảng 01 phút sau 01 con rơi xuống đất, còn 1con bò sang cây bồ đề bên cạnh và bám vào cành cây bồ đề, cách mặt đất khoảng 4m. Bị cáo trèo lên cây bồ đề, dùng tay bẻ cành cây mà con vật nhỏ đang bám và chèo xuống mặt đất. Bị cáo và M mỗi người cầm 01 con Cu li nhỏ tiếp tục đi tìm ong, khoảng 30 phút sau bị cáo và M tìm được 01 tổ ong nên quyết định đi về. Khi ra đến vị trí để xe mô tô, bị cáo đưa con vật nhỏ cho M cầm và điều khiển xe mô tô chở M về nhà. Khoảng 15 giờ 00 phút cùng ngày, bị cáo dừng xe ở sân nhà M và nói “*Hai con này để bán hay làm như nào*”, M nói “*Bán thì bán, kê mày, bán được đồng nào hay đồng ấy đi mua mắm muối*”, bị cáo hỏi

“*Có lồng nhốt không*”, M trả lời “*Không có*”, bị cáo nói “*Nhà Hồ có lồng chim*”, không thấy M nói gì. Bị cáo dùng tay trái cầm 02 cành cây trên đó có 02 con vật nhỏ và điều khiển xe mô tô đến nhà Giàng Seo H cùng thôn, bị cáo hỏi “*Có lồng không cho mượn*”, không thấy H nói gì. Bị cáo nhìn thấy có chiếc lồng chim bằng kim loại màu trắng treo trước cửa nhà nên tự lấy xuống nhốt 02 con vật nhỏ vào trong lồng, H lại gần xem và hỏi “*Hai con gì đấy*”, bị cáo trả lời “*Không biết, mới lần đầu nhìn thấy*”. Sau đó, bị cáo cầm chiếc lồng và điều khiển xe mô tô đi về nhà thay quần áo, xong bị cáo cầm chiếc lồng bên trong có 02 con vật nhỏ và điều khiển xe mô tô đi đến ngôi ở vỉa hè thuộc tổ 01 phường N, thành phố H, để bán 02 con vật nhỏ đó nhưng chưa kịp bán thì bị Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang phát hiện, thu giữ 02 con vật nhỏ. Sau khi bị bắt bị cáo mới biết 02 con vật mà bị cáo và Minh bắt trên rừng là hai con Cu li nhỏ.

Bị cáo M khai: Bị cáo xác nhận lời khai của bị cáo D là đúng, bị cáo cùng D đi vào rừng mục đích là tìm bắt ong. Khi nhìn thấy có 02 con vật nhỏ đang ngủ trên cây keo bị cáo và D không biết đó là còn gì nên rủ nhau bắt. Khi D đứng dưới gốc cây keo rung lắc thì có 01 con Cu li nhỏ rơi xuống đất, nên bị cáo lấy 1 cành cây đặt gần để con Cu li nhỏ tự bám vào cành cây đó, con còn lại bò sang cây bên cạnh thì D treo lên bắt. Sau đó cả hai người tiếp tục đi tìm ong, khi tìm được tổ ong thì cả hai cùng đi đến vị trí để xe mô tô, D đưa con Cu li nhỏ cho bị cáo cầm và ngồi sau xe của D đi về nhà. Khoảng 15 giờ 00 phút cùng ngày, D dừng xe ở sân nhà bị cáo và nói với bị cáo “*Hai con này để bán hay làm như nào*”, bị cáo trả lời “*Bán thì bán, kệ mày, bán được đồng nào hay đồng ấy đi mua mắm muối*”, Dèn hỏi “*Có lồng nhốt không*”, bị cáo trả lời “*Không có*”, Dèn có nói “*Nhà Hồ có lồng chim*”. Sau đó D mang 02 con cu li đi bán như thế nào bị cáo không biết, ngày hôm sau D gọi điện cho bị cáo nói D đã bị Công an bắt và thu giữ 02 con Cu li nhỏ đó và Công an vào yêu cầu bị cáo lên làm việc.

*** Vật chứng đã thu giữ:**

Trong quá trình điều tra, Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường, Công an tỉnh Hà Giang đã tiến hành thu giữ tài liệu, đồ vật sau:

- 02 (hai) cá thể Cu li nhỏ còn sống.

- 01 (một) xe mô tô nhãn hiệu Honda; số loại Blade; màu sơn: xanh đen; biển số: 23B1- 416.86; số khung 3657GY109296; số máy: JA36E0582957, xe đã qua sử dụng, không tiến hành kiểm tra tình trạng bên trong máy; 01 (một) giấy phép lái xe số 020141007863, mang tên Lý Văn D, do Sở giao thông vận tải tỉnh Hà Giang cấp ngày 07/10/2014; 01 (một) giấy chứng nhận đăng ký xe mô tô, xe máy số 052393, mang tên Lý Văn D, do phòng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Hà Giang cấp ngày 30/01/2018.

- 01 (một) chiếc lồng nan hình trụ, bằng kim loại, màu trắng, có đường kính 40cm; cao 35cm; bên trong lồng được gắn ngang 01 thanh gỗ hình trụ dài 38cm, đã qua sử dụng.

Ngày 31/7/2022, Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường, Công an tỉnh Hà Giang, trưng cầu Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa

học và công nghệ Việt Nam giám định về giống, loài và tình trạng bảo tồn đối với 02 cá thể động vật do Lý Văn D và Giàng Seo M săn bắt, buôn bán ngày 31/7/2022.

Theo Kết luận giám định động vật số 1025/STTNSV ngày 01/8/2022, của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam có Xác định tên loài động vật: 02 cá thể động vật còn sống là loài Cu li nhỏ có tên khoa học là *Nycticebus pygmaeus*, lớp Thú (Mammalia).

Xác định tình trạng bảo tồn theo quy định pháp luật.

- Loài Cu li nhỏ có tên trong phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ.

- Loài Cu li nhỏ cũng có tên trong nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp quý, hiếm ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ.

Theo công văn số 35/CV-KL ngày 30/8/2022 của Hạt kiểm lâm huyện B, tỉnh Hà Giang xác định:

+ Căn cứ bản đồ hiện trạng ba loại rừng xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang (theo Quyết định số 1619/QĐ-UBND ngày 30/7/2018 của UBND tỉnh Hà Giang về việc phê duyệt điều chỉnh quy hoạch đất lâm nghiệp và ba loại rừng tỉnh Hà Giang giai đoạn 2016 – 2025), khu rừng thuộc lô 22, khoảnh 11A, tiểu khu 170C có chức năng theo quy hoạch ba loại rừng là rừng sản xuất, trạng thái rừng trồng.

+ Đối chiếu với bản đồ giao rừng cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện B, tỉnh Hà Giang (theo Quyết định 2432/QĐ-UBND ngày 29/11/2019 của UBND tỉnh Hà Giang về việc giao cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Mê, tỉnh Hà Giang); Bản đồ giao rừng cho cộng đồng dân cư (theo quyết định 2377/QĐ-UBND ngày 28/12/2020 của UBND huyện Bắc Mê về việc giao rừng cho cộng đồng dân cư); Bản đồ giao rừng cho hộ gia đình cá nhân (theo Quyết định 2378/QĐ-UBND ngày 28/12/2020 của UBND huyện Bắc Mê về việc giao rừng cho hộ gia đình cá nhân) vị trí rừng trên chưa được nhà nước giao rừng, cho thuê rừng do UBND xã Y quản lý, bảo vệ.

+ 02 (hai) cá thể Cu li nhỏ đối tượng Lý Văn D và Giàng Seo M săn bắt đang sinh sống, phát triển trong sinh cảnh tự nhiên. Không thuộc khu bảo tồn, vườn quốc gia, khu dự trữ thiên nhiên, khu bảo tồn loài- sinh cảnh, khu bảo vệ cảnh quan. Tuy nhiên khu vực săn bắt 02 cá thể Cu li nhỏ nằm trong khu rừng sản xuất (theo quy định tại Điểm b, Khoản 2, Điều 26, Nghị định 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 quy định tất cả các loài động vật rừng trong khu rừng sản xuất phải được bảo vệ, bảo đảm sinh cảnh sống tự nhiên và nguồn thức ăn của động vật rừng).

+ Thời gian đối tượng Lý Văn D và Giàng Seo M săn bắt không vào thời gian bị cấm.

Ngày 27/9/2022, Chi cục kiểm lâm tỉnh Hà Giang có công văn trả lời số 447/KL-TTTPC với nội dung như sau: Đối chiếu với bản đồ hiện trạng ba loại rừng (phê duyệt tại Quyết định 1619/QĐ-UBND ngày 30/7/2018 của UBND tỉnh Hà Giang)

và bản đồ hiện trạng rừng năm 2021 xã Yên Định, huyện Bắc Mê, tỉnh Hà Giang, vị trí các đối tượng săn bắt 02 cá thể Cu li nhỏ thuộc lô 22, khoảnh 11A, tiểu khu 170C, trạng thái rừng sản xuất là rừng trồng, không thuộc khu bảo tồn, vườn quốc gia, khu dự trữ thiên nhiên, khu bảo tồn loài- sinh cảnh... Hiện tại cũng chưa có tài liệu hoặc quy định nào xác định vị trí trên có thuộc khu vực cấm săn bắt hay không. Hiện nay, theo Nghị định 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ, tại điểm b, khoản 2, điều 26 về bảo vệ rừng sản xuất: *“Tất cả các loài động vật rừng trong khu rừng sản xuất phải được bảo vệ, bảo đảm sinh cảnh sống tự nhiên và nguồn thức ăn của động vật rừng”*.

* Xử lý vật chứng:

- Đối với 02 cá thể Cu li nhỏ, ngày 01/8/2022 Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang, đã bàn giao 02 cá thể Cu li nhỏ cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn thành phố Hà Nội để nuôi dưỡng theo quy định.

- Đối với chiếc xe mô tô nhãn hiệu Honda; số loại Blade; màu sơn: xanh đen; biển số: 23B1- 416.86, quá trình điều tra xác định đây là tài sản chung và là phương tiện kiếm sống duy nhất của gia đình Lý Văn D. Ngày 31/7/2022 gia đình D không biết việc D sử dụng chiếc xe mô tô trên đi săn bắt, buôn bán 02 cá thể Cu li nhỏ. Ngày 03/10/2022 Lý Văn Dền và ông Lý Văn K (SN: 1963, HKTT: thôn Tam Mò, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang, là bố đẻ của Lý Văn D) có đơn xin lại chiếc xe mô tô.

- Đối với 01 chiếc lồng nan hình trụ, bằng kim loại, màu trắng xác định là tài sản của Giàng Seo H khi cho D mượn H không biết mục đích D sử dụng chiếc lồng để làm gì.

Ngày 04/10/2022, Cơ quan CSĐT Công an thành phố H đã ra Quyết định xử lý vật chứng số: 16/QĐ-CSĐT trả lại số tài sản, đồ vật trên cho chủ sở hữu gồm: Bị cáo Lý Văn D và anh Giàng Seo H.

Cáo trạng số 33/CT-VKSTPHG ngày 26/10/2022, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Giang truy tố các bị cáo Lý Văn D và Giàng Seo M về tội *“Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý hiếm”* theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự.

Tại phiên tòa các bị cáo đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình như đã nêu trên, lời nhận tội của bị cáo phù hợp với bản kết luận giám định, lời khai người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, các vật chứng thu giữ và tài liệu thu thập được có trong hồ sơ vụ án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tham gia phiên tòa, sau khi phân tích đánh giá chứng cứ, các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự đã đề nghị Hội đồng xét xử:

- Về tội danh: Tuyên bố bị cáo bị cáo Lý Văn D và Giàng Seo M về tội *“Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý hiếm”*.

- Về hình phạt:

Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s, t khoản 1, 2 Điều 51, Điều 17, 58, Điều 65 Bộ luật Hình sự. Xử phạt bị cáo Lý Văn D từ 18 tháng đến 24 tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách từ 36 đến 48 tháng, thời hạn thử thách tính từ ngày tuyên án sơ thẩm ngày 23/11/2022.

Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, 2 Điều 51, Điều 17, Điều 65 Bộ luật Hình sự. Xử phạt bị cáo Giàng Seo M từ 12 tháng đến 18 tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách từ 24 đến 36 tháng, thời hạn thử thách tính từ ngày tuyên án sơ thẩm ngày 23/11/2022.

- Không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo.

- Về xử lý vật chứng: Áp dụng Điều 47 Bộ luật Hình sự; khoản 3 Điều 106 Bộ luật Tố tụng hình sự xử lý theo quy định của pháp luật.

- Về án phí: Bị cáo M được miễn án phí, bị cáo D phải chịu án phí theo quy định của pháp luật.

Các Bị cáo không có ý kiến đối đáp lại với luận tội và quan điểm giải quyết vụ án của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Giang.

* Ý kiến bào chữa của Luật sư:

- Về tội danh: Nhất trí với tội danh do Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hà Giang đã kết luận và truy tố các bị cáo là đúng người đúng tội.

- Về hình phạt: Đồng ý với các điều luật đề nghị áp dụng và mức hình phạt đối với từng bị cáo là phù hợp, đúng với hành vi phạm tội của các bị cáo đã gây ra.

- Về nhân thân của các bị cáo: Do các bị cáo đều là người có nhân thân tốt, là dân tộc thiểu số, sống tại vùng sâu, trình độ học vấn thấp nên việc nhận thức pháp luật bị hạn chế. Do vậy, đề nghị Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt cho các bị cáo.

Các Bị cáo thực hiện quyền nói lời sau cùng: Bị cáo rất hối hận về hành vi phạm tội của mình và xin được hưởng khoan hồng của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử các hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên, Kiểm sát viên đều được thực hiện theo đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật, không có khiếu nại, tố cáo, do đó hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử đều hợp pháp.

[2]. Tại phiên tòa người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lý Seo H và ông Lý Văn T có đơn xin xét xử vắng mặt. Căn cứ vào Điều 292 của Bộ luật Tố tụng hình sự Hội đồng xét xử tiến hành xét xử vắng mặt người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

[3]. Căn cứ định tội và định khung hình phạt đối với các bị cáo: Lời khai nhận tội của các bị cáo tại phiên tòa hoàn toàn phù hợp với lời khai tại cơ quan điều tra, lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến vụ án, kết luận giám định, sơ đồ hiện trường và các tài liệu khác đã thu thập được có trong hồ sơ vụ án. Hội đồng xét xử có đủ cơ sở kết luận: Vào khoảng thời gian từ 13 giờ đến 16 giờ 30 phút ngày 31/7/2022, Lý Văn D và Giàng Seo M đã thực hiện hành vi săn bắt trái phép 02 (hai) cá thể Cu li nhỏ tại khu rừng lô 22, khoảnh 11A, tiểu khu 170C thuộc thôn T, xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang. Sau khi bắt được 02 (hai) cá thể cu li nhỏ bị cáo Lý Văn D và Giàng Seo M đã bàn với nhau đem đi bán. Khi Lý Văn D đang bán 02 (hai) cá thể cu li nhỏ tại tổ 01 phường N, thành phố H thì bị Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang phát hiện và bắt quả tang. Theo Kết luận giám định động vật số 1025/STTNSV ngày 01/8/2022, của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam có xác định tên loài động vật: 02 cá thể động vật còn sống là loài Cu li nhỏ có tên khoa học là *Nycticebus pygmaeus*, lớp Thú (Mammalia). Xác định tình trạng bảo tồn theo quy định pháp luật: Loài Cu li nhỏ có tên trong phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ. Loài Cu li nhỏ cũng có tên trong nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ. Hành vi của các bị cáo Lý Văn D và Giàng Seo M đã đủ yếu tố cấu thành tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự.

Điều 244. Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm.

“1. Người nào vi phạm quy định về bảo vệ động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ hoặc Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm Nhóm IB hoặc Phụ lục I Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 500.000.000 đồng đến 2.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm:

a) Săn bắt, giết, nuôi, nhốt, vận chuyển, buôn bán trái phép động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ;

b) ...”

[4]. Như vậy, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Giang, tỉnh Hà Giang truy tố các bị cáo Lý Văn D, Giàng Seo M về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự, đề nghị mức hình phạt như trên là có căn cứ, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

[5]. Xét tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo thấy rằng: Hành vi phạm tội của các bị cáo phạm tội thuộc trường hợp nghiêm trọng, đã xâm phạm đến các quy định của Nhà nước về bảo vệ động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm. Thời gian qua vấn nạn khai thác, tiêu thụ động vật hoang dã bất hợp pháp đang trở thành một vấn đề nghiêm trọng, gây ra mối đe dọa lớn đối

với đa dạng sinh học, nhiều loài động vật hoang dã đứng trước nguy cơ tuyệt chủng. Một số loài, sản phẩm của loài thuộc Danh mục nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ trở thành hàng hóa được tiêu thụ trong nước và được vận chuyển xuyên biên giới sang một số nước trong khu vực. Việc săn bắt, mua bán trái phép động vật hoang dã không chỉ hủy diệt quần thể loài động vật trong tự nhiên, phá hủy hệ sinh thái, làm tổn hại đến đa dạng sinh học, môi trường, mà còn làm suy giảm các nguồn tài nguyên thiên nhiên quý giá cho phát triển bền vững kinh tế - xã hội. Để bảo đảm tính nghiêm minh và răn đe của pháp luật, Hội đồng xét xử sẽ áp dụng hình phạt tương xứng với hành vi phạm tội của các bị cáo.

[6]. Xét vai trò của các bị cáo thấy rằng: Các bị cáo phạm tội có đồng phạm giản đơn, không có sự phân công bàn bạc thống nhất, khi phát hiện ra có 02 con Cu ly nhỏ nên đã rủ nhau bắt về với mục đích bán lấy tiền tiêu sài cá nhân. Bị cáo D có vai trò khởi xướng việc bắt 02 con Cu ly nhỏ đồng thời còn là người chủ động mang đi bán, nên phải chịu mức hình phạt cao hơn bị cáo M. Bị cáo M tham gia với vai trò đồng phạm giúp sức, khi thấy D rủ bắt 02 con Cu ly M đã đồng ý cùng thực hiện hành vi săn bắt, nên phải chịu hình phạt nhưng nhẹ hơn bị cáo D.

[6]. Tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự: Không có.

[7]. Tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự: Các Bị cáo đều có nhân thân tốt, trong giai đoạn điều tra và tại phiên tòa đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải. Cả hai bị cáo đều là người dân tộc thiểu số, sinh sống tại vùng kinh tế khó khăn theo quy định của chính phủ, do nhận thức pháp luật hạn chế vì trình độ học vấn thấp, nên trước khi thực hiện hành vi phạm tội cả hai bị cáo không biết 02 con vật các bị cáo săn bắt thuộc danh mục động vật quý hiếm và cấm săn bắt. Mặt khác do hoàn cảnh kinh tế khó khăn nên mục đích các bị cáo bắt 02 con Cu ly để bán lấy tiền mua nhu yếu phẩm sinh hoạt cho gia đình. Quá trình điều tra bị cáo D đã tích cực giúp đỡ Cơ quan Cảnh sát điều tra, nên cần áp dụng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm s, t khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự. Bị cáo M thuộc hộ nghèo của chính phủ, ông bà của bị cáo có thời gian làm Dân công hỏa tuyến nên cần áp dụng điểm s khoản 1, 2 Điều 51- BLHS, giảm nhẹ hình phạt cho các bị cáo. Xét thấy, các bị cáo nơi cư trú rõ ràng, nên không cần phải cách ly ra khỏi xã hội, áp dụng Điều 65 đối với cả hai bị cáo.

[8]. Về hình phạt bổ sung: Tại khoản 4 Điều 244 của Bộ luật hình sự năm 2015 quy định “*Người phạm tội còn có thể bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 200.000.000 đồng, cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm*”. Do các bị cáo là người lao động tự do kinh tế khó khăn nên, Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung bằng tiền đối với các bị cáo theo quy định.

[9]. Về xử lý vật chứng: 02 cá thể Cu ly nhỏ, ngày 01/8/2022 Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang, đã bàn giao 02 cá thể Cu ly nhỏ cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn thành phố Hà Nội để nuôi dưỡng theo quy định. Xét thấy cần

tịch thu và giao cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn thành phố Hà Nội để nuôi dưỡng theo quy định của pháp luật.

[10]. Đối với chiếc xe mô tô nhãn hiệu Honda; số loại Blade; màu sơn: xanh đen; biển số: 23B1- 416.86, quá trình điều tra xác định đây là tài sản chung và là phương tiện kiếm sống duy nhất của gia đình Lý Văn D. Ngày 31/7/2022 gia đình D không biết việc D sử dụng chiếc xe mô tô trên đi săn bắt, buôn bán 02 cá thể Cu li nhỏ, nên Cơ quan CSĐT Công an thành phố H đã trả lại cho gia đình bị cáo quản lý sử dụng là phù hợp, nên chấp nhận.

[11]. 01 chiếc lồng nan hình trụ, bằng kim loại, màu trắng xác định là tài sản của Giàng Seo Hồ, khi cho D mượn H không biết mục đích D sử dụng chiếc lồng để làm gì, nên Cơ quan CSĐT Công an thành phố H đã trả lại cho anh H quản lý sử dụng là phù hợp, nên chấp nhận.

[12]. Về án phí: Bị cáo M được miễn án phí, bị cáo D phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên

QUYẾT ĐỊNH:

1. Về tội danh: Tuyên bố bị cáo Lý Văn D và bị cáo Giàng Seo M phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”

2. Về hình phạt:

- Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s, t khoản 1, 2 Điều 51, Điều 47, Điều 50, 58, Điều 65 Bộ luật Hình sự; khoản 2, điểm b khoản 3 Điều 106, Điều 331, Điều 333 Bộ luật Tố tụng hình sự; Điều 23 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Xử phạt bị cáo Lý Văn D 20 (*Hai mươi*) tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 40 (*Bốn mươi*) tháng, thời hạn thử thách tính từ ngày tuyên án sơ thẩm ngày 23/11/2022.

- Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51, Điều 47, Điều 50, 58, Điều 65 Bộ luật Hình sự; khoản 2, điểm b khoản 3 Điều 106, Điều 331, Điều 333 Bộ luật Tố tụng hình sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Xử phạt bị cáo Giàng Seo M 15 (*Mười lăm*) tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 30 (*Ba mươi*) tháng, thời hạn thử thách tính từ ngày tuyên án sơ thẩm ngày 23/11/2022.

Giao bị cáo Lý Văn D, Giàng Seo M cho Ủy ban nhân dân xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang giám sát giáo dục các bị cáo, gia đình các bị cáo có trách nhiệm phối hợp cùng với Ủy ban nhân dân xã Y, huyện B, tỉnh Hà Giang nơi bị cáo cư trú cùng giám sát, giáo dục bị cáo.

Trong thời gian thử thách, nếu người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật Thi hành án hình sự 02 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc người đó phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

Trong trường hợp người được hưởng án treo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại Điều 92 của Luật Thi hành án hình sự.

3. Xử lý vật chứng:

- Tịch thu 02 cá thể Cu ly nhỏ và giao cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn thành phố Hà Nội để nuôi dưỡng theo quy định của pháp luật.

Vật chứng được bàn giao theo biên bản giao nhận động vật hoang dã ngày 01/8/2022 giữa Phòng Cảnh sát môi trường Công an tỉnh Hà Giang Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn thành phố Hà Nội.

4. Về án phí: Bị cáo Lý Văn D phải chịu 200.000đ (Hai trăm nghìn đồng) tiền án phí hình sự sơ thẩm. Bị cáo Giàng Seo M được miễn án phí hình sự sơ thẩm.

5. Về quyền kháng cáo: Án xử công khai sơ thẩm báo cho các bị cáo, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, có mặt tại phiên tòa biết có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết công khai theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Giang;
- VKSND tỉnh Hà Giang;
- Sở Tư pháp tỉnh Hà Giang;
- VKSND TP H;
- Công an TP H;
- Nhà Tạm giữ CA TP H;
- Chi cục THADS TP H;
- Trung tâm cứu hộ ĐVHD, TP Hà Nội;
- UBND xã Y, H tỉnh Hà Giang;
- Bị cáo; người tham gia tố tụng;
- Lưu HSHS - BP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Thị Thanh Bình

CÁC HỘI THẨM NHÂN DÂN

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Lê Đình Thi

Vũ Hùng Vương

Lê Thị Thanh Bình